

INFORMACJA

1. Przy ustalaniu okresu wymaganego do przyznania emerytury renty świadczenia przedemerytalnego albo do ustalenia kapitału początkowego uwzględniane są okresy składkowe i nieskładkowe wymienione w ustawie z 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2004 r. Nr 39, poz. 353 ze zm.).
2. *Okresy składkowe* zostały określone w art. 6 ustawy powołanej w pkt 1. Okresami składkowymi są między innymi:
  - 1) wszystkie przypadające po 14.11.1991 r. okresy, za które opłacono składkę na ubezpieczenie społeczne (np. z tytułu wykonywania zatrudnienia, pracy nakładczej, działalności twórczej lub artystycznej, pracy w rolniczych spółdzielniach produkcyjnych, pracy na podstawie umowy agencyjnej lub zlecenia, prowadzenia pozarolniczej działalności, pobierania zasiłku dla bezrobotnych),
  - 2) przypadające przed 15.11.1991 r. okresy zatrudnienia po ukończeniu 15 lat życia w wymiarze nie niższym niż połowa pełnego wymiaru czasu pracy, jeżeli w tych okresach pracownik pobierał wynagrodzenie lub zasiłki z ubezpieczenia społecznego (chorobowy, macierzyński, opiekuńczy albo rentę chorobową),
  - 3) przypadające przed 15.11.1991 r. okresy wykonywania: działalności twórczej lub artystycznej, pracy adwokatów, pracy nakładczej, pracy w rolniczych spółdzielniach produkcyjnych, pracy na rzecz jednostek gospodarki społecznej na podstawie umowy zlecenia lub umowy agencyjnej, pozarolniczej działalności gospodarczej:
    - a) objęte obowiązkiem ubezpieczenia społecznego i okresy kontynuowania tego ubezpieczenia, za które opłacono składkę na to ubezpieczenie lub w których występowało zwolnienie od opłacania składki,
    - b) przed dniem objęcia obowiązkiem ubezpieczenia - na zasadach określonych w ustawie powołanej w pkt 1,
  - 4) okresy czynnej służby wojskowej w Wojsku Polskim lub okresy jej równorzędne albo okresy zastępczych form tej służby,
  - 5) okresy działalności kombatanckiej, działalności równorzędnej z tą działalnością, a także okresy zaliczane do okresów tej działalności oraz okresy podlegania represjom wojennym i okresu powojennego określone w przepisach o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego,
  - 6) okresy pracy przymusowej wykonywanej: na rzecz hitlerowskich Niemiec w okresie II wojny światowej, na obszarze ZSRR w okresie od 17.09.1939 r. do 31.12.1956 r., na rozkaz władz alianckich do 31.12.1945 r., w kopalniach węgla, kamieniołomach oraz zakładach pozyskiwania i wzbogacania rud uranu podczas odbywania służby wojskowej w Wojsku Polskim,
  - 7) okresy sprawowania mandatu posła lub senatora w Państwie Polskim,
  - 8) okresy internowania na podstawie art. 42 dekretu z 12.12.1981 r. o stanie wojennym (Dz.U. Nr 29, poz. 154, z 1982 r. Nr 3, poz. 18 oraz z 1989 r. Nr 34, poz. 178),
  - 9) okresy osadzenia w więzieniach lub innych miejscach odosobnienia na terytorium Polski na mocy skazania albo bez wyroku po 31.12.1956 r. za działalność polityczną,
  - 10) zatrudnienia za granicą osób, które w tym czasie nie były obywatelami polskimi, jeżeli osoby te powróciły do kraju po 22.07.1944 r. i zostały uznane za repatriantów,
  - 11) świadczenia pracy po 1956 r. na rzecz organizacji politycznych i związków zawodowych, nielegalnych w rozumieniu przepisów obowiązujących do kwietnia 1989 r.
3. *Okresy nieskładkowe* zostały określone w art. 7 ustawy powołanej w pkt 1. Okresami nieskładkowymi są między innymi:
  - 1) okresy pobierania wynagrodzenia za czas niezdolności do pracy wypłaconego na podstawie przepisów Kodeksu pracy (lub odrębnych przepisów),
  - 2) przypadające po 14.11.1991 r. okresy pobierania zasiłku chorobowego, opiekuńczego i świadczenia rehabilitacyjnego,
  - 3) przypadające przed dniem nabycia prawa do emerytury lub renty okresy urlopu wychowawczego, urlopu bezpłatnego udzielonego na podstawie przepisów w sprawie bezpłatnych urlopów dla matek pracujących, opiekujących się małymi dziećmi, innych udzielonych w tym celu urlopów bezpłatnych oraz okresy niewykonywania pracy z powodu opieki nad dzieckiem:
    - w wieku do lat 4 - w granicach do 3 lat na każde dziecko oraz łącznie - bez względu na liczbę dzieci - do 6 lat,
    - na które ze względu na jego stan fizyczny, psychiczny lub psychofizyczny przysługuje zasiłek pielęgnacyjny - dodatkowo w granicach do 3 lat na każde takie dziecko,
  - 4) okresy nauki w szkole wyższej na jednym kierunku, pod warunkiem ukończenia tej nauki, w wymiarze określonym w programie studiów,
  - 5) okresy niewykonywania pracy przed 4.06.1989 r. na skutek represji politycznych (nie więcej niż 5 lat).Przy ustalaniu emerytury, renty, świadczenia przedemerytalnego albo kapitału początkowego okresy nieskładkowe podlegają uwzględnieniu w wymiarze nie przekraczającym jednej trzeciej udowodnionych okresów składkowych. Ograniczenie to nie ma zastosowania wyłącznie do okresów wymienionych w ppkt. 3 przy ustalaniu kapitału początkowego. Przy ustalaniu kapitału początkowego - nie uwzględnia się okresów pracy w gospodarstwie rolnym.
4. Przy ustalaniu *prawa do emerytury* - jeżeli okresy składkowe i nieskładkowe są krótsze od okresu wymaganego do przyznania emerytury - uwzględniane są w zakresie niezbędnym do uzupełnienia tego okresu - okresy: ubezpieczenia społecznego rolników, prowadzenia przed 1.07.1977 r. gospodarstwa rolnego po ukończeniu 16 roku życia oraz okresy pracy w gospodarstwie rolnym przed 1.01.1983 r. po ukończeniu 16 roku życia.
5. Przy ustalaniu prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy uwzględnia się jedynie okresy ubezpieczenia społecznego rolników, za które opłacono składki, jeżeli okresy składkowe i nieskładkowe są krótsze od okresu wymaganego do przyznania renty, w zakresie niezbędnym do uzupełnienia tego okresu.
6. Okresów, o których mowa w pkt 5 i 6 nie uwzględnia się, jeżeli zostały zaliczone do okresów, od których zależy prawo do emerytury lub renty na podstawie przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników.
7. Okresy składkowe i nieskładkowe należy udowodnić dokumentami (zaświadczeniami) lub wpisami w legitymacji ubezpieczeniowej bądź orzeczeniem sądu. Okresy osadzenia w więzieniach lub innych miejscach odosobnienia na terytorium Polski - na mocy wyroku potwierdzą prezes sądu okręgowego, a w przypadku osadzenia w więzieniach bez wyroku - Prezes Instytutu Pamięci Narodowej - Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu.
8. W przypadku zniszczenia dokumentów wskutek powodzi, która miała miejsce w lipcu 1997 r. przyjmuje się wszelkie dokumenty oraz zeznania świadków na udowodnienie okresów zatrudnienia (ubezpieczenia).
9. Okresy prowadzenia gospodarstwa rolnego przypadające przed dniem 1.07.1977 r., oraz okresy pracy w gospodarstwie rolnym przypadające przed dniem 1.01.1983 r. mogą być udowodnione zaświadczeniem Urzędu Gminy, zeznaniami co najmniej dwóch świadków albo oświadczeniem zainteresowanego potwierdzonym przez Urząd Gminy.
10. Sposób wypełnienia kwestionariusza:
  - 1) w koi. 1 - podać dokładne daty (dzień, miesiąc, rok),
  - 2) w koi. 2 - podać kolejno co Pan(i) robił(a) od ukończenia 15 roku życia; należy podać nazwę zakładu pracy lub nazwisko pracodawcy i miejsce pracy, prowadzenia działalności gospodarczej (jaka i gdzie oraz Numer Konta Płatnika -do 31.12.1998 r.), służbę wojskową (jednostkę), okresy pozostawania bez pracy, okresy urlopu wychowawczego, działalności kombatanckiej itp.,
  - 3) w koi. 3 - podać rodzaj wykonywanej pracy lub wykonywanych czynności, prowadzonej działalności, albo podać zawód,
  - 4) w koi. 4 - podać jakie dowody Pan(i) załącza do wniosku na okoliczność wskazanych okresów.Kwestionariusz podpisuje osoba ubiegająca się o świadczenie.